

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ / Γ.Γ.Δ.Ε.
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Κ' ΠΡΟΓ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ
Κ' ΚΩΔ/ΣΗΣ (Δ17)
ΤΜΗΜΑ:α' & γ'

Ταχ. Δ/νση: Χαρ. Τρικούπη 182

Ταχ. Κώδικας: 101 78 Αθήνα

Πληροφορίες:

TELEFAX: 210 6464392

Τηλέφωνο: 210 6428969, 210-6429185

E-mail : ggded17@otenet.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Ε. 20

Αθήνα, 26-7-2006

Αριθ. Πρωτ. Δ17γ/03/114/ΦΝ443

ΠΡΟΣ: Τους αποδέκτες του πίνακα
διανομής

Θ Ε Μ Α : Τροποποιήσεις νομοθετικού πλαισίου έργων και μελετών.

Α. Σας πληροφορούμε ότι ψηφίστηκε από την Ολομέλεια της Βουλής, κατά τη συνεδρίαση της 25^{ης}-7-2006, το Σχέδιο Νόμου με τον τίτλο «Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις». Πληροφορίες για το νέο νόμο, καθώς και το Σχέδιο, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, μπορεί κανείς να βρει πριν την δημοσίευσή του, στην ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων (www.parliament.gr > Εργασίες > Νομοσχέδια > στη στήλη Σχέδια Νόμου).

Α.1. Στο νέο νόμο περιέχονται εκτός των άλλων και τα **άρθρα** υπ' αριθ. **4**, με τίτλο «Τροποποιήσεις διατάξεων των νόμων 1418/84 και 3263/2004 και του π.δ. 609/85» και **5**, με τίτλο «Τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 3316/2005». Οι τροποποιήσεις έχουν σκοπό να καταστήσουν πιο λειτουργική και αποτελεσματική

τη νομοθεσία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων δημοσίων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών.

A.2. Οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5, εκτός εξαιρέσεων που αναφέρονται πιο κάτω υπό τον τίτλο «Έναρξη εφαρμογής των νέων διατάξεων» θα τεθούν σε εφαρμογή ένα μήνα μετά την δημοσίευση του νόμου στην ΕΤΚ (υπολογίζεται ότι θα δημοσιευτεί στο ΦΕΚ περί τα μέσα Αυγούστου συνεπώς θα τεθεί σε εφαρμογή στα μέσα Σεπτεμβρίου). Έν όψει πάντως των θερινών αδειών του προσωπικού και επειδή πρέπει να λάβει άμεσα (και όσο το δυνατόν συντομότερα) γνώση το προσωπικό και οι υπηρεσίες που θα ασχοληθούν με την εφαρμογή του νόμου, κρίθηκε σκόπιμο να εκδοθεί η Εγκύκλιος αυτή πριν από τη δημοσίευση του νόμου.

A.3. Σημειώνονται ακόμα τα ακόλουθα: α) Για την ακριβή έναρξη εφαρμογής του νέου νόμου, μαζί με τα στοιχεία του (αριθμός, ΦΕΚ δημοσίευσης) θα εκδοθεί ιδιαίτερη εγκύκλιος περί τα μέσα Αυγούστου 2006 και β) θα ακολουθήσει έκδοση νέων εγκεκριμένων Προτύπων Διακηρύξεων συμβάσεων έργων, για την προσαρμογή των διατάξεων τους στις ρυθμίσεις του νέου νόμου. Οι νέες Προκηρύξεις θα εφαρμοστούν ταυτόχρονα με το νόμο.

B. Για την ορθή εφαρμογή και αποτελεσματική λειτουργία των νέων διατάξεων παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

Με το **ΑΡΘΡΟ 4** του νέου νόμου επέρχονται τροποποιήσεις στη νομοθεσία **ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων έργων.** Συγκεκριμένα:

B.1. Με την **παράγραφο 1** τίθενται περιορισμοί στην ανάλωση των «**επί έλασσον δαπανών**». Ως «επί έλασσον δαπάνες» συνηθίζεται να ονομάζονται τα ποσά που εξοικονομούνται κατά την εκτέλεση του έργου, όταν οι εργασίες για τις οποίες προορίζονται δεν εκτελούνται τελικά, επειδή μειώνονται με πρωτοβουλία του εργοδότη. Η δυνατότητα προσθαφαίρεσης εργασιών και των αντιστοίχων δαπανών τους σε άλλες ομάδες εργασιών του ίδιου έργου προβλεπόταν μέχρι σήμερα με τρόπο ελαστικό από το άρθρο 8 παρ. 3 ν. 1418/84 (όπως προέκυψε μετά την τροποποίησή του με το ν. 2940/01). Η ελαστική χρήση των δαπανών αυτών προκάλεσε τριβές με τα αρμόδια για τον έλεγχο των χρηματοδοτήσεων όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ανάγκασε το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ στην έκδοση της γνωστής **Εγκυκλίου 36/19-10-2005**, η οποία ήδη εφαρμόζεται

αφού ενσωματώθηκαν οι προβλέψεις της στις Πρότυπες Διακηρύξεις των έργων. Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του νέου νόμου επαναλαμβάνει και **θεσμοθετεί** πλέον τις ρυθμίσεις της εγκυκλίου. Συγκεκριμένα ορίζονται α εξής:

Η δυνατότητα χρήσης των επί έλασσον δαπανών πρέπει:

- α) να αναφέρεται στην διακήρυξη και τα συμβατικά τεύχη,
- β) να μην οδηγεί σε αλλαγή του βασικού σχεδίου του έργου,
- γ) να μη θίγει την πληρότητα και λειτουργικότητά του και
- δ) να μην χρηματοδοτεί νέες εργασίες.

Επί πλέον τίθεται **ποσοτικό όριο** στη χρήση των επί έλασσον δαπανών. Συγκεκριμένα δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ποσά που υπερβαίνουν το **20%** της συμβατικής δαπάνης των ομάδων εργασιών, ούτε συνολικά (τα «επί έλασσον» ποσά των ομάδων) μπορεί να υπερβαίνουν ποσοστό 10% του ποσού της σύμβασης. Για τον υπολογισμό των ποσοστών αυτών δεν λαμβάνονται υπόψη οι προσθαφαιρέσεις εργασιών και δαπάνης για εργασίες που ανήκουν στην ίδια ομάδα.

Για τη χρήση των επί έλασσον δαπανών απαιτείται σε κάθε περίπτωση **σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου**, που λαμβάνεται μετά από εισήγηση του φορέα υλοποίησης η οποία συνοδεύεται από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, όταν πρόκειται για έργο συγχρηματοδοτούμενο.

Οι ανωτέρω περιορισμοί έχουν εφαρμογή στα έργα τα οποία α) κατασκευάζονται με μελέτες που ανατέθηκαν και εκπονήθηκαν βάσει του ν. 3316/05, β) προκηρύσσονται μετά την 1-3-2006 και γ) πρόκειται να συγχρηματοδοτηθούν από την Ε.Ε. στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Λαμβάνεται τέλος μέριμνα για την ανάλυση με αντικειμενικό τρόπο του προϋπολογισμού των έργων σε ομάδες εργασιών, οι οποίες θα προσδιορισθούν με **απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ**.

B.2. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι στους διαγωνισμούς για την ανάθεση έργων με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας (σήμερα το ποσό των 5.278.000 ΕΥΡΩ, χωρίς ΦΠΑ) η αναθέτουσα αρχή μπορεί αφενός να υποχρεώσει τον ανάδοχο του διαγωνισμού να συνάψει υπεργολαβική σύμβαση και αφετέρου να επιβάλει στους διαγωνιζόμενους να κατονομάσουν στην προσφορά τους υπεργολάβους με τους

οποίους προτίθενται να συνάψουν την ως άνω ή τις ως άνω συμβάσεις, οι οποίες μπορούν να αντιπροσωπεύουν μέχρι ποσοστό 30 % της όλης εργολαβικής σύμβασης. Στην περίπτωση που τεθεί τέτοια υποχρέωση, πρέπει:

α) να ορίζονται στη Διακήρυξη τα στοιχεία που πρέπει να προσκομισθούν από τους διαγωνιζόμενους για την απόδειξη της συνεργασίας (π.χ. δήλωση – δέσμευσης του υπεργολάβου, ή ιδιωτικό προσύμφωνο) καθώς και τα νόμιμα προσόντα που πρέπει να πληροί ο υπεργολάβος,

β) κατά την υπογραφή της σύμβασης να προσκομιστεί το συμφωνητικό σύστασης της υπεργολαβίας με τον υπεργολάβο που είχε προσδιορίσει ο ανάδοχος με την προσφορά του. Μπορεί πάντως η Δ.Υ. του έργου να χορηγήσει προθεσμία για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης ή να εγκρίνει την αλλαγή του προσώπου του υπεργολάβου, με άλλον που έχει τα αναγκαία κατά την κρίση της προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος που προβάλλεται από τον ανάδοχο και αξιολογείται από την Δ.Υ..

Αν πάντως ο ανάδοχος αθετήσει τελικώς την υποχρέωσή του να συνάψει την υπεργολαβική σύμβαση κηρύσσεται υποχρεωτικά **έκπτωτος**.

Β.3. Η παράγραφος 3 αναφέρεται στην **εκτέλεση** της σύμβασης έργου και ορίζει ότι ο ανάδοχος του έργου, εκτός της γνωστής μέχρι σήμερα προσφυγής, την οποία ασκεί μετά από τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας (ήτοι ενστάσεως κατά πράξεως της Δ.Υ. βλαπτικής των συμφερόντων του και αιτήσεως θεραπείας κατά πράξεως της Προϊστ/νης Αρχής) μπορεί να ασκήσει και **αγωγή**, χωρίς στην περίπτωση αυτή να απαιτείται η προηγούμενη άσκηση ένστασης και αίτηση θεραπείας, εφόσον διεκδικεί την καταβολή των οφειλομένων, εφόσον δηλαδή έχει εκκαθαρισμένη και αναγνωρισμένη αρμοδίως απαίτηση κατά του εργοδότη (το άρθρο 71 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας στο οποίο παραπέμπει η διάταξη αναφέρει ότι ασκείται αγωγή από όποιον έχει «χρηματική αξίωση από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου» και χρηματική αξίωση στη σχέση της εργολαβίας δεν υπάρχει παρά μόνο μετά την εκκαθάριση της αμοιβής του εργολάβου που διενεργείται με την έγκριση της πιστοποίησης).

Για παράδειγμα, αν η Δ.Υ. εγκρίνει πιστοποίηση του αναδόχου και εκδώσει το ένταλμα πληρωμής, αλλά η απαίτηση αυτή δεν πληρώνεται για οποιοδήποτε λόγο (έλλειψη πιστώσεων, άρνηση Υ.Δ.Ε. να αναγνωρίσει τη δαπάνη ως νόμιμη κ.ο.κ.)

ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει κατ' ευθείαν αγωγή κατά του εργοδότη διεκδικώντας τα οφειλόμενα, χωρίς να χρειάζεται η άσκηση ένστασης ή αίτησης θεραπείας κατά της άρνησης του εργοδότη, αφού άλλωστε κανένα από τα αρμόδια όργανα διοίκησης του έργου (Π.Α. και Δ.Υ.) δεν αρνείται την νομιμότητα της πληρωμής του αναδόχου.

Εννοείται ότι αγωγή δεν μπορεί να ασκηθεί σε περιπτώσεις που ο ανάδοχος επιδιώκει την ακύρωση πράξης ή παράλειψης της υπηρεσίας (π.χ. όταν η υπηρεσία αρνείται να παρατείνει προθεσμία του έργου, ή περικόπτει και διορθώνει επιμέτρηση, λογαριασμό, ή Ανακεφαλαιωτικό πίνακα) αφού στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτηση του αναδόχου.

B.4. Η παράγραφος 4 αναφέρεται σε τροποποιήσεις του άρθρου 16 του ν. 1418/84, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το ν. 2940/2001 και αφορά την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ). Καταργείται κατ' αρχήν η δυνατότητα εγγραφής των επιχειρήσεων στην 3^η τάξη του Μητρώου χωρίς εφαρμογή του τύπου κατάταξης. Με την κατάργηση της δυνατότητας εγγραφής στην τρίτη τάξη χωρίς εφαρμογή του τύπου, ανώτερη εισαγωγική τάξη, χωρίς την εφαρμογή τύπου κατάταξης καθίσταται πλέον η δεύτερη, ενώ για να αναβαθμισθεί στην τρίτη απαιτείται οπωσδήποτε η εφαρμογή του τύπου κατάταξης. Προκειμένου πάντως να μην καταστεί απαγορευτική η εγγραφή στην τρίτη τάξη, παρέχεται Συντελεστής Γ (που ισοδυναμεί με το 80% του Συντελεστή Γ της τρίτης τάξης, ήτοι 56 μονάδες) και στις επιχειρήσεις που πρωτοεγγράφονται στην τρίτη τάξη ή προέρχονται από την δεύτερη τάξη.

Με την ίδια παράγραφο επέρχονται οι αναγκαίες φραστικές αλλαγές, έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη για την αναθεώρηση της κατάταξης των εργοληπτικών επιχειρήσεων, όχι ο κύκλος εργασιών της τριετίας 1998 - 2000, αλλά η τελευταία τριετία πριν την αναθεώρηση.

B.5. Η παράγραφος 5 αφορά τις αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής στα έργα αρμοδιότητας του ΥΠΕΧΩΔΕ. Προϊσταμένη Αρχή σε όλα τα έργα του Υπουργείου θεωρείται πλέον ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, ο οποίος μπορεί, με απόφασή του, να μεταβιβάσει την αρμοδιότητά του αυτή σε υποκείμενα όργανα.

B.6. Η παράγραφος 6 τροποποιεί το ν. 3263/04 σε τρία σημεία:

Με την **περ. α'** η 30ήμερη προθεσμία για την προσκόμιση και επανέλεγχο των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών (άρθρο 1 παρ. 2 ν. 3263/04) μειώνεται σε δέκα μέρες κατ' ελάχιστο, ενώ η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί, εκτιμώντας κατά την κρίση της τις συνθήκες του συγκεκριμένου διαγωνισμού, να θέσει μεγαλύτερη προθεσμία, ώστε να προλάβει ο αναδειχθείς μειοδότης ανάδοχος να συγκεντρώσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Με την **περ. β'** διευκρινίζεται (ώστε να μη δημιουργείται οποιαδήποτε αμφιβολία) ότι η σύντομη και απλή διαδικασία διαγωνισμού που οργανώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 3 (παρ. 2 και επόμ.) του ν. 3263/04, ισχύει μόνο για τα συστήματα με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, αφού στα υπόλοιπα συστήματα κατατίθενται και τεχνικές προσφορές η αξιολόγηση των οποίων γίνεται σε ιδιαίτερο στάδιο, με τις ειδικές περί τούτων διατάξεις, κυρίως του άρθρου 10 του π.δ. 609/85.

Με την **περ. γ'** της ίδιας παραγράφου διευκρινίζεται, λόγω αμφιβολιών που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3263/04, ότι το μέγιστο ποσοστό πρόσθετης εγγύησης μπορεί, αναλόγως της έκπτωσης του αναδόχου να φθάσει **μέχρι ποσοστό 35%**. Επαναλαμβάνεται δηλαδή προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας η γνωστή εγκύκλιος του ΥΠΕΧΩΔΕ με αριθμό 27/2005.

B.7. Η **παρ. 7** τροποποιεί τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2β (εδ. δεύτερο) του ν. 3263/04, ώστε να καταστεί κατ' αρχάς πιο ευέλικτη, αλλά ταυτόχρονα να ελέγχεται αποτελεσματικότερα η διαδικασία ακύρωσης του διαγωνισμού από την Προϊσταμένη Αρχή όταν αυτή κρίνει ότι οι υποβληθείσες προσφορές δεν είναι συμφέρουσες για τον κύριο του έργου. Πράγματι παρατηρήθηκε καταχρηστική σε ορισμένες περιπτώσεις εφαρμογή της δυνατότητας αυτής από κάποιες αναθέτουσες αρχές, οι οποίες αγνοώντας τον ίδιο το νόμο που έθεσε (μέσω της απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ που εκδόθηκε σε εκτέλεσή του) ως εύλογο όριο προσφοράς την έκπτωση 12%, ακύρωσαν διαγωνισμούς με εκπτώσεις 20 % και ακόμα ανώτερες, επικαλούμενες ακόμα μεγαλύτερες εκπτώσεις σε άλλα παρόμοια έργα. Όμως η απερίσκεπτη συμπεριφορά κάποιων εργολάβων, που προσφέρουν μεγάλες εκπτώσεις σε κάποια έργα, δεν μπορεί να θεωρείται ως μέτρο σύγκρισης για όλα τα έργα, πρακτική που δεν είναι σύμφωνη με το πνεύμα του νόμου και υπονομεύει την προσπάθεια του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ που επιδιώκει

την υποβολή λογικών προσφορών, που παίρνουν υπόψη τους τα νέα Ενιαία Τιμολόγια, με τα οποία ως γνωστόν μειώθηκαν αρκετά (περίπου 30%) οι τιμές των Αναλυτικών Τιμολογίων και ορίστηκε με εύλογο τρόπο το κόστος του έργου. Για τους λόγους αυτούς, με τη ρύθμιση της παραγράφου αυτής στο εξής απαιτείται γνώμη του τεχνικού συμβουλίου είτε του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται ή από το οποίο εποπτεύεται η αναθέτουσα αρχή (εφόσον τα υπουργεία αυτά έχουν συγκροτημένα τεχνικά συμβούλια), είτε της Περιφέρειας στις περιπτώσεις που στο αρμόδιο κατά τα ανωτέρω Υπουργείο δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο. Το Τεχνικό Συμβούλιο της Περιφέρειας (και όχι το Τ.Σ. του ΥΠΕΣΔΔΑ) είναι επίσης αρμόδιο σε κάθε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή είναι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' ή Β' βαθμού, ένωση τέτοιων ΟΤΑ ή νομικό πρόσωπο (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ΟΤΑ.

B.8. Η παράγραφος 8 τροποποιεί τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3263/04 και ορίζει ότι οι δημοπρασίες θα διεξάγονται πλέον μια ημέρα της εβδομάδας (συγκεκριμένα Τρίτη), ενώ αν για οποιοδήποτε λόγο η δημοπρασία δεν διεξαχθεί ή δεν υποβληθούν προσφορές, μπορεί να διεξαχθεί πλέον σε οποιαδήποτε άλλη ημέρα της εβδομάδας, η οποία προσδιορίζεται με πράξη της Προϊσταμένης Αρχής και ανακοινώνεται στους ενδιαφερόμενους που ήδη έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού, με τον τρόπο που αναφέρεται στην Διακήρυξη (π.χ. FAX) προ πέντε τουλάχιστον εργασίμων ημερών (στην προθεσμία αυτή δεν πρέπει να προσμετράται η ημέρα της νέας διεξαγωγής, π.χ. αν η νέα ημέρα είναι Παρασκευή, η τελευταία ημέρα γνωστοποίησης είναι η προηγούμενη Παρασκευή). Με την πράξη της Προϊσταμένης Αρχής θα προσδιορίζεται και η προθεσμία χορήγησης τευχών δημοπράτησης σε νέους ενδιαφερόμενους για συμμετοχή. Η ίδια πράξη, εφόσον κριθεί σκόπιμο για λόγους πρόσθετης δημοσιότητας, τοιχοκολλείται ή δημοσιοποιείται με άλλο τρόπο κατά την κρίση της υπηρεσίας. Αν και στην δεύτερη αυτή ημέρα δεν διεξαχθεί ο διαγωνισμός μπορεί να ορισθεί και τρίτη ημερομηνία κατά τον ίδιο τρόπο, που γνωστοποιείται επίσης με τον ίδιο τρόπο.

Μόνο μετά και την τρίτη αυτή φορά ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται (επαναπροκηρύσσεται δηλαδή με νέες δημοσιεύσεις κ.λ.π.).

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, που ισχύει ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή της μπορεί να καθορίζεται και άλλη μέρα διεξαγωγής των διαγωνισμών στα έργα που ανατίθενται με συστήματα υποβολής προσφορών μελέτη - κατασκευή και παραχώρηση. Διατηρείται η δυνατότητα να καθορίζεται με απόφαση των οικείων νομαρχών μια ακόμα ημέρα για την διεξαγωγή διαγωνισμών σε νησιά.

B.9. Με την **παρ. 9** καταργείται ως περιττή και αυτονόητη (η τυχόν αντίθεση διατάξεων του εθνικού δικαίου ή και πρακτικών της διοίκησης στο κοινοτικό δίκαιο έχει σε κάθε περίπτωση ως συνέπεια την ακυρότητά τους και δεν χρειάζεται τούτο να επαναλαμβάνεται υπό τύπον επιφύλαξης), η παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 3263/04, με την οποία τίθεται επιφύλαξη των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, όταν πρόκειται να ανατεθούν οι υπολειπόμενες εργασίες της εργολαβίας της οποίας ο εργολάβος κηρύχθηκε έκπτωτος, στον δεύτερο και τρίτο κατά σειρά μειοδότη του διαγωνισμού, βάσει του οποίου η εργολαβία αυτή ανατέθηκε.

B.10. Η **παράγραφος 10** ορίζει ότι στη σύνθεση του Τεχνικού Συμβουλίου της Γ.Γ.Δ.Ε. του ΥΠΕΧΩΔΕ προστίθεται ένας εκπρόσωπος των πανελληνίων εργοληπτικών οργανώσεων (στο Τμήμα Κατασκευών) και ένας εκπρόσωπος των πανελληνίων οργανώσεων των Μελετητών (στο Τμήμα Μελετών).

Επίσης στη σύνθεση των Τεχνικών Συμβουλίων **όλων εν γένει των φορέων του δημόσιου τομέα** προστίθεται ένας εκπρόσωπος των ως άνω οργανώσεων, μαζί με τον αναπληρωτή του. Η συμπλήρωση θα πρέπει να γίνει εντός τριών μηνών από την ισχύ του νόμου.

B.11. Με την **παράγραφο 11** συμπληρώνεται η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (Ι.Ο.Κ.), με δύο επιπλέον πρόσωπα της επιλογής του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

Με την **παράγραφο 12** αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 23 π.δ. 609/85, η οποία ορίζει τον χρόνο ισχύος των προσφορών στους διαγωνισμούς των έργων, επειδή οι προθεσμίες των 60, 80, 120 και 150 ημερών που καθορίζονται με την αντικαθιστώμενη διάταξη αποδείχθηκαν ανεπαρκείς.

Με την νέα αυτή διάταξη ορίζεται ότι πλέον

α) η βασική προθεσμία ισχύος των προσφορών ορίζεται **εξάμηνη,**

β) όταν υποβάλλονται στο διαγωνισμό και τεχνικές προσφορές (π.χ. στο σύστημα μελέτη – κατασκευή) η προθεσμία είναι **δεκάμηνη**, ενώ

γ) όταν πρόκειται η σύμβαση λόγω του προϋπολογισμού της (1.000.000 ΕΥΡΩ χωρίς ΦΠΑ) να υποβληθεί στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προστίθενται στις ως άνω προθεσμίες **επιπλέον 3 μήνες**.

Στα έργα με **παραχώρηση** ο χρόνος ισχύος των προσφορών καθορίζεται με την διακήρυξη.

Γ. ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: Σύμφωνα με τις διατάξεις των **παρ. 4 - 7** του **άρθρου 10**, οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται γενικά στους διαγωνισμούς που θα διεξαχθούν με προκηρύξεις που θα σταλούν για δημοσίευση μετά από ένα μήνα από την ημέρα που ο νέος νόμος θα τεθεί σε ισχύ. Π.χ. αν ο νόμος δημοσιευτεί στις 3 Αυγούστου, οι νέες διατάξεις θα εφαρμοστούν στους διαγωνισμούς των οποίων οι προκηρύξεις θα σταλούν για δημοσίευση μετά τις 3 Σεπτεμβρίου.

Γ.1. Εξαιρητικά: α) Οι διατάξεις των περιπτώσεων **β' και γ' της παρ. 6** εφαρμόζονται και στους τρέχοντες και εκκρεμείς διαγωνισμούς,

β) οι διατάξεις της **παρ. 3 του άρθρου 4** (δικαίωμα άσκησης αγωγής) εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς εργολαβίες,

γ) οι διατάξεις της **παρ. 4 του άρθρου 4** (εγγραφή στο ΜΕΕΠ) εφαρμόζονται στις αιτήσεις που θα υποβληθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου,

δ) οι διατάξεις της παρ.5 που αφορούν την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Π.Α. από τα όργανα του ΥΠΕΧΩΔΕ, θα εφαρμοστούν μετά την έκδοση της απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

Δ. Με το ΑΡΘΡΟ 5 επέρχονται **τροποποιήσεις στις διατάξεις του ν. 3316/05 (περί μελετών και συμβάσεων συναφών υπηρεσιών)**.

Συγκεκριμένα:

Δ.1. Με την παράγραφο 1 περ. α' συμπληρώνεται η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 3316/05 και ορίζεται πλέον ότι όταν τηρείται η διαδικασία του άρθρου 7 του νόμου, μπορεί να περιλαμβάνονται και αμοιβές ερευνητικών εργασιών στην προεκτιμώμενη αμοιβή και αντίστοιχα στην οικονομική προσφορά των

διαγωνιζομένων, όταν οι ερευνητικές αυτές εργασίες αποτελούν μικρό τμήμα (έως 15%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης.

Αν προβλέπεται η αμοιβή τέτοιων εργασιών, πρέπει να τίθεται στην προκήρυξη η προεκτιμώμενη ποσότητα και περαιτέρω η αμοιβή τους σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών του άρθρου 4 παρ. 7 του νόμου. Οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν προσφορά για τις ποσότητες αυτές (κατά τα γενικώς ισχύοντα, ήτοι με τήρηση του άνω και κάτω ορίου προσφοράς) και η πληρωμή του αναδόχου για τις εκτελούμενες ποσότητες γίνεται με βάση την τιμή προσφοράς του και κατόπιν σχετικής επιμέτρησης της υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι δεν είναι απαραίτητη η εξάντληση όλων των προβλεπόμενων από τη σύμβαση ποσοτήτων ερευνητικών εργασιών και ο ανάδοχος δεν έχει απαίτηση για τις μη εκτελεσθείσες ποσότητες.

Με την **περ. β΄ της παρ. 1**, συμπληρώνεται η παρ. 6 του ίδιου άρθρου (7) και διευκρινίζεται ότι σε κάποιες **(απολύτως) εξαιρετικές περιπτώσεις** και κατόπιν γνώμης του οικείου τεχνικού συμβουλίου, μπορεί να μην τίθεται στις προκηρύξεις των μελετών ως κριτήριο ανάθεσης το κριτήριο της γνώσης των ειδικών συνθηκών του τόπου εκτέλεσης του προς μελέτη έργου, όταν η μελέτη δεν μπορεί να συσχετισθεί με έργο προς εκτέλεση ή με αναφορά σε συγκεκριμένο τόπο.

Α.2. Με την **παράγραφο 2** επέρχονται τροποποιήσεις στην παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3316/05 (που προβλέπει τις συμφωνίες-πλαίσια), με σκοπό να γίνουν περισσότερο λειτουργικές οι σχετικές διατάξεις. Συγκεκριμένα αυξάνεται το όριο της μέγιστης αξίας των συμφωνιών πλαισίων που συνάπτονται κατ' έτος σε 20% (από 15%) των ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για μελέτες και συμβάσεις υπηρεσιών. Στον περιορισμό αυτό δεν υπόκεινται οι συμφωνίες – πλαίσια που συνάπτονται για την προετοιμασία του φακέλου των έργων κατά το άρθρο 4 του νόμου.

Επίσης καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 8.

Α.3. Με την **παράγραφο 3** τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3316/2005, που ορίζει ότι προϋπόθεση έγκρισης της προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών, είναι η κατόπιν αιτήσεως της αναθέτουσας αρχής άρνηση του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται (ή από το οποίο εποπτεύεται) και της

Περιφέρειας, να παράσχουν την απαιτούμενη υπηρεσία και στη συνέχεια η γνωμοδότηση του τεχνικού συμβουλίου του Υπουργείου στο οποίο υπάγεται ο φορέας ή της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, αν στο υπουργείο αυτό δεν υπάρχει τεχνικό συμβούλιο. Η διαδικασία αυτή είναι περιττή στις περιπτώσεις, στις οποίες η πρόσληψη τεχνικού συμβούλου είναι υποχρεωτική για το φορέα, όταν η σύμβαση συγχρηματοδοτείται από κοινοτικά κονδύλια και επιβάλλεται από τους κανόνες διαχείρισης αυτών και τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η χώρα. Άρα στις περιπτώσεις αυτές **δεν απαιτείται καμιά προϋπόθεση** για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου.

Επίσης και στις υπόλοιπες περιπτώσεις η σχετική απαίτηση του νόμου παρίσταται υπερβολική και δύσκαμπτη, όταν ιδίως η πρόσληψη τεχνικού συμβούλου επιδιώκεται για πολύ μεγάλα και σύνθετα έργα, από φορείς που οι ίδιοι διαθέτουν επαρκή τεχνογνωσία. Στην περίπτωση αυτή επίσης παρέλκει να απευθυνθεί σχετικό αίτημα στο Υπουργείο ή την Περιφέρεια, που κατά τεκμήριο δεν διαθέτουν τεχνικές υπηρεσίες πληρέστερα στελεχωμένες.

Με την διάταξη ορίζεται πλέον ότι σε όλες τις περιπτώσεις πλην της προαναφερθείσας (της υποχρεωτικής δηλαδή πρόσληψης συμβούλου σε συγχρηματοδοτούμενα έργα) ζητείται απευθείας η γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου του αρμοδίου Υπουργείου (ή της ΓΓΔΕ όταν στο αρμόδιο υπουργείο δεν υφίσταται Τ.Σ.) και μόνο αν το συμβούλιο κρίνει, ενόψει των συγκεκριμένων αναγκών και περιστάσεων, ότι η αναγκαία τεχνογνωσία τεχνικού συμβούλου μπορεί να παρασχεθεί από τις υπηρεσίες του Υπουργείου ή της Περιφέρειας μπορεί να υποχρεώσει το φορέα να τηρήσει τη διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 1 του νόμου. Αλλιώς το Συμβούλιο γνωμοδοτεί για την δυνατότητα πρόσληψης και η σχετική προϋπόθεση του νόμου εκπληρώνεται.

Δ.4. Με την **παράγραφο 4** αντικαθίσταται η διάταξη του άρθρου 10 παρ. 2 στ' , που αφορά την απευθείας ανάθεση μικρών μελετών και υπηρεσιών και οι σχετικές προϋποθέσεις γίνονται πιο ευέλικτες. Υφίσταται πλέον η δυνατότητα να ανατίθενται μελέτες μέχρι 30.000 ΕΥΡΩ και συμβάσεις παροχής υπηρεσιών μέχρι 15.000 ΕΥΡΩ, με διαπραγμάτευση και χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης. Το κατ' έτος συνολικό ποσό στο οποίο μπορούν να φθάσουν οι συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών που ανατίθενται με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί

να υπερβεί ποσοστό 10% του ετήσιου προϋπολογισμού του φορέα για μελέτες και υπηρεσίες. Επίσης αυξάνεται σε 10 ημέρες η (πενθήμερη έως τώρα) προθεσμία που πρέπει να τηρείται πριν την υπογραφή της σύμβασης για την αποστολή σχετικής ανακοίνωσης (περί της συμβάσεως που πρόκειται να συναφθεί) η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε. Εννοείται ότι παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, που αφορούν τη διαδικασία ανάθεσης, ήτοι πρόσκληση περισσότερων από τρεις διαγωνιζόμενους, διαδικασία διαπραγμάτευσης με κανόνες που θέτει η πρόσκληση, τήρηση των νομίμων προϋποθέσεων συμμετοχής (πτυχίο κ.λ.π.), επιλογή από Επιτροπή Διαγωνισμού.

Α.5. Η **παράγραφος 5** τροποποιεί το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του νόμου, που αναφέρεται στον καθορισμό της αμοιβής του αναδόχου σε περίπτωση υπογραφής συμπληρωματικής σύμβασης, ορίζοντας ότι αν στον κανονισμό των Προεκτιμώμενων Αμοιβών δεν περιέχονται τιμές μονάδας, η αμοιβή για τις νέες εργασίες καθορίζεται με συμφωνία η οποία συνάπτεται, με βάση συγκριτικά στοιχεία από αμοιβές συναφών μελετών.

Α.6. Η **παράγραφος 6** αφορά την εφαρμογή του ν. 3316/05 σε μελέτες της κατηγορίας 28, που είναι νέα κατηγορία (εισήχθη με το ν. 3316/05). Στο Μητρώο Μελετητών δεν υπάρχουν εγγεγραμμένοι μελετητές στην κατηγορία αυτή και έτσι δεν μπορεί να λειτουργήσει ο νόμος, ο οποίος απαιτεί τη συμμετοχή εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών σε όλους τους διαγωνισμούς στους οποίους εφαρμόζεται. Πρέπει συνεπώς να προηγηθεί η σύνταξη του (αναγκαίου για την εγγραφή) Π.Δ. του άρθρου 39, που θα καθορίσει λεπτομέρειες εγγραφής, να εγγραφεί ικανοποιητικός αριθμός μελετητών στη συγκεκριμένη κατηγορία και στη συνέχεια να εφαρμοστεί ο νόμος, σε ημερομηνία που θα καθορισθεί με το ως άνω Π.Δ.

Με το **εδάφιο β' της παρ. 6** προστίθεται εδάφιο στην παρ. 4 του άρθρου 45, με σκοπό την ανασυγκρότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μελετών (ΓΕΜ), που εξακολουθεί να λειτουργεί διεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 716/77 (μέχρις ότου εκδοθεί το π.δ. εις εφαρμογή του άρθρου 39 παρ. 7 του ν. 3316/77), ώστε να διευρυνθεί προσωρινά η σύνθεσή της με συμμετοχή εκπροσώπων των μελετητικών οργανώσεων.

Στο **εδάφιο γ' της παρ. 6** ορίζεται ότι η σύνταξη και έγκριση **φακέλου έργου**, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3316/05, επιβάλλεται για τις συμβάσεις που η προκήρυξή τους θα σταλεί για δημοσίευση μετά την 1^η Ιανουαρίου 2007, ούτως ώστε εν τω μεταξύ να τεθεί σε ισχύ η προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 4 του νόμου υπουργική απόφαση.

Στο **εδάφιο δ' της παρ. 6** ορίζεται ότι οι τιμές που καθορίζονται στον κανονισμό προεκτιμώμενων αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4 δεν ισχύουν για τις μελέτες της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. και του Οργανισμού Κτηματογραφήσεων και Χαρτογραφήσεων Ελλάδος, για τις οποίες θα εκδοθεί ιδιαίτερη υπουργική απόφαση.

Με το **εδάφιο ε' της παρ. 6** καταργείται ατότου ίσχυσε η παρ. 9 του άρθρου 45 του ν. 3316/05, που αφορούσε την καθιέρωση της ιδιαίτερης κατηγορίας των ηλεκτρονικών μελετών, οι οποίες έτσι επανέρχονται στην κατηγορία 9 της παρ. 2 του άρθρου 2.

Δ.7. Με την **παράγραφο 7 (εδ. α')** συμπληρώνεται η περ. α' επίσης παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 3316/05 (αναφέρεται σε διατήρηση επίσης ισχύος επίσης παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 1418/84), ώστε να περιληφθούν και οι φορείς που υπάγονται στην Οδηγία 2004/17/ΕΚ.

Επίσης με το **εδάφιο β' επίσης παρ. 7** εξαιρείται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του νόμου 3316/05 η ανάθεση συμβάσεων με βάση το **π.δ. 4/2002**. Πρόκειται για το π.δ. που ρυθμίζει τα θέματα επίσης τεχνικής βοήθειας των διαχειριστικών αρχών του Γ' ΚΠΣ, το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση επίσης παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1960/1990. Με το Π.Δ. 4/2002 εισάγονται εξαιρετικές διαδικασίες ανάθεσης υπηρεσιών, προμηθειών και μελετών για συμβάσεις μικρού αντικειμένου (κάτω των 130.000 ΕΥΡΩ), κατά παρέκκλιση όλων των κειμένων διατάξεων, για να καλυφθούν πιεστικές ανάγκες διαχείρισης των χρηματοδοτικών εισροών επίσης Ε.Ο.Κ. με περιορισμένα χρονοδιαγράμματα απορρόφησης.

Τέλος με το **εδάφιο γ' επίσης παρ. 7** ορίζεται ότι η κατάργηση επίσης παρακράτησης ποσοστού επίσης αμοιβής μελέτης (20% επί των λογαριασμών που εγκρίνονται μετά την έγκριση επίσης μελέτης), ως εγγύηση για την απροφάσιστη συμπλήρωση και αποκατάσταση των μελετών που παραλήφθηκαν (εφόσον απαιτηθεί αυτή η αποκατάσταση εντός περιόδου δύο ετών από την

παραλαβή επίσης μελέτης), ισχύει και για επίσης μελέτες που ήδη εκπονούνται βάσει των διατάξεων του ν. 716/77. Επίσης ορίζεται ότι με αίτηση των δικαιούχων επιστρέφονται πλέον άμεσα τα παρακρατηθέντα ποσά και οι εγγυητικές επιστολές.

Ε. Η Εγκύκλιος αυτή να τεθεί υπόψη των υπαλλήλων όλων των φορέων του δημόσιου τομέα, που αναθέτουν συμβάσεις α) δημοσίων έργων και β) μελετών και συναφών υπηρεσιών του ν. 3316/05 στους οποίους παρέχεται εντολή να την εκτελούν πιστά.

Επίσης να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ (ggde.gr) για την ενημέρωση παντός ενδιαφερομένου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
2. Γραφείο Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΔΕ.
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΣΔΕ.
5. Γραφείο κ.κ Γεν. Δ/ντών της ΓΓΔΕ.
6. Δ/νση Δ17 (10).
7. Δ/νση Πληροφορικής (με δισκέτα για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΛ. ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ